

Eén op de drie huwelijken sneuvelt. Deze stellen doen daar niet aan mee. Ze zijn al ruim 25 jaar samen en nog steeds gek met elkaar.

25+

WIM ‘Zij heeft de prijs moeten betalen voor haar keuze voor mij’

JOKE ‘Het was hij en ik tegen de boze buitenwereld’

Joke (1957) en Wim (1956) Richters werden verliefd op een beroepenbeurs. Ze trouwden op 18 september 1980. Ze hebben twee zoons van 23 en 25. Hij is IT-specialist en zij is projectleider longziekten.

WIM: “Ik zag haar op een beroepenbeurs, in 1977. Ik gaf daar voorlichting over mijn opleiding. Na het opbouwen zagen mijn maat en ik twee leuke vrouwen stuntelen met hun stand. Ik weet dat ik een stuk papier vasthield zodat Joke er plakband op kon doen en onze pinken elkaar raakten. Meestal haalde een vrouw dan gauw haar hand weg. O sorry! Maar zij niet. Dat was het begin, twee pinkjes over elkaar, haha. Ik vond haar leuk, maar dacht niet: dit wordt de vrouw van mijn leven. Zij was hoteldebotel. Ik denk dat haar toewijding mij gepakt heeft. Onvoorwaardelijk liefde geven heb ik van haar moeten leren.

We kwamen in Nederland in 1969 op mijn 13de, zonder mijn vader. De kloof tussen blank en zwart was groot, voor beide par-

Sla om voor de rest van zijn verhaal

JOKE: “Toen zijn hand over de mijne viel voelde ik echt – klik! – een chemische reactie. Wim had een gespierd lijf, en leek met zijn afro en broek met wijde pijpen op een soulartiest van *Toppop!* Hij was zelfverzekerd, maar niet vervelend of klef. Dat sloeg aan bij mij. Zijn optimisme vind ik nog steeds fijn, ik ben iemand bij wie het glas vaak half leeg is.

In die tijd hingen in Rotterdam Surinamers op de Kruiskade rond met grote gouden ringen in dure auto's. Mijn moeder riep meteen: ‘O god, kind waar begin je aan! Hoe moet dat met je kinderen?’ In dienst van schoonmoeder en zo snel mogelijk vijf kinderen – dat was het beeld dat mijn vader had. Mijn ouders hoopten op iemand hoog op de sociale ladder. Ik nam hun bezorgdheid wel

Sla om voor de rest van haar verhaal

WIM

Mooi aan haar: haar slanke, gespierde benen

Dit doe ik graag samen: wandeltochten en muziek maken

Haar grappige gewoonte: breedspakigheid

JOKE

Mooi aan hem: zijn gespierde lijf

Dit doe ik graag samen: uit eten

Zijn grappige gewoonte: altijd en overal zingen

VERVOLG WIM

tijen. Overal waar ik binnenkwam werd het een paar seconden stil. Mensen vroegen: 'Woonden jullie in een klapperboom, in hangmatten?' Dat deed zeer, maar ik besloot: wie ik ben blijft overeind staan.

Surinamers hadden in de jaren 70 de reputatie van uitkeringstrekking, drugsgebruikers. Tegen mij waren haar ouders vriendelijk. Maar zij voerde moeilijke gesprekken. Soms vroegen we aan elkaar: 'Zie je het nog wel zitten?' Maar zij knokte ervoor, dat vind ik mooi. Zij heeft de prijs moeten betalen voor haar keuze voor mij. Collega's die moppen vertelden. Nagekeken worden. Soms plagen mensen me met de kinderen. O, bij déze vrouw heb je er twee! Dat laat ik maar gaan, haha. Ik ben als Surinamer opgevoed met het idee dat je – als je groot bent – alles full moet kunnen. Ik kookte en streek al op mijn 8ste. Dat wilde ik voortzetten. Zeker omdat we jongens hadden, zei ik: 'Ik wil voorkomen dat jij het slaafje wordt, zoals bij andere gezinnen. Zo van: mama, ruimt je kamer wel op.' Dat gaf spanningen. Ach, laat die kinderen, vond zij. Nu regelt zij met de jongens hoe het in de keuken gaat. En de rest van het huishouden is mijn pakkie-an.

Elf uur 's avonds roep ik: '*The night is young and so am I!*' Bij haar vallen de oogjes al dicht. Als ik 's morgens roep: 'Goedemorgen Nederland!', denkt zij: man hou op. Maar ze wil ook geen saaie piet zijn. We hebben jaren een muziekband gehad, en na het eten dansen we vaak salsa, midden in de huiskamer. 's Avonds maakt ze zich op, trekt iets moois aan. Ik vind het fijn dat ze dat doet, alleen voor mij. Laatst vroeg ze: 'Wat zou jij doen als ik er niet zou zijn?' 'Misschien dat ik dan met een rugzakje door Amerika ga trekken,' zei ik. Waarop zij zei: 'Dat kun je nu toch ook met mij? Je hebt altijd gezegd:

ooit ga ik terug naar Suriname. Jongen, ik heb ooit voor jou gekozen. Waar jij gaat, ga ik met je mee.' Ik wist het, maar toch deed dat me wat. We laten nu net buiten Paramaribo een huis bouwen. Na ons pensioen vertrekken we naar de tropen."

VERVOLG JOKE

serieus. Als ik met hem verder ga, zal ik voor altijd de vrouw van die donkere man zijn, besefte ik. Kan ik dat wel aan?

Mijn vader heeft Wim genegeerd in de hoop dat hij vanzelf weg zou gaan. Hij kwam uit een andere tijd, natuurlijk. Mijn ouders zijn nu dankbaar dat het zo goed gaat tussen ons. Ik kreeg een burn-out op mijn 28ste, met straatvrees erbij. Wim stond als een rots naast me. Dat vonden ze geweldig. In het begin van ons huwelijk gaven sommige vrienden ons nog geen twee jaar. Het was hij en ik tegen de boze buitenwereld. Kleine ergernissen deden er niet toe, tot die gezamenlijke vijand langzaam wegviel en we ineens woorden kregen over niks. Twintig overhemden strijken, o dat is ineens mijn taak? Ik werk ook fulltime! Maar we besloten: lekker belangrijk! Je moet het oneens kunnen zijn, anders verstik je elkaar.

De eerste jaren schrok ik van het racisme. Op vakantie waren alle hotels zogenaamd vol in september, raar! Hij kon daar wel om grinniken: 'Dan ga jij toch naar binnen?' Ik herinner met een verjaardagsfeestje bij burens. Niemand kende mij, Wim kwam later. Er was een kerel die vertelde: 'Ik heb een nieuwe Jeep, met een negerveger ervoor.' Zo'n grille bedoelde hij. Ik voelde het bloed uit mijn gezicht wegtrekken, maar dacht: wacht maar vriend. En toen stapte de neger binnen. Cynisch werd ik daarvan.

De geboorte van onze eerste zoon was een 48 uur durend drama. Later zei ik: 'Wim, waarom sloeg je niet met je vuist op tafel?' 'Nee,' zei hij, 'dan was ik die agressieve Surinamer geweest die van de verloskamer was verwijderd.' (stille) Ik weet dat hij gelijk heeft. We zijn er qua vooroordelen hier niet op vooruit gegaan. Stiekem denk ik: als het uit de hand loopt gaan we meteen naar Suriname, daar zijn we veilig. Maar meestal kijken we mekaar aan van: ach, we worden te oud voor die onzin. We hebben bewust ons 25-jarig huwelijk gevierd. Eerst dacht ik: dat doen we niet, dan lijken we stokoud! Maar die jaren zijn zo'n reden tot dankbaarheid. Dit is zo mooi geweest, dat krijg ik nooit meer met een ander."

DIT ZEIDEN ZE NA AFLOOP:

Joke: "Dat ik een prijs moest betalen voor de keuze voor hem, heb ik zelf nooit zo gezien."

Wim: "Het valt mij op dat dingen die voor mij vanzelfsprekend waren, zoveel voor haar hebben betekend. Je wilt toch het beste voor je meissie!"

Ook in 25+? Heeft of kent u een bijzondere relatie, mail naar redactie@zin.nl